

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: Č., a.s., V., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. J., P. proti žalovanému: 1/ S., T., IČO: X. a proti žalovanému: 2/ Š., bytom K., o zaplatenie 753 231,-- Sk s prísl., na odvolanie žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. decembra 2003, č.k. 32 Cb 49/01-113, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 5. decembra 2006, č. k. 32Cb 49/01-113 sa **m e n í** tak, že žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1/ 45 192,-- Sk a žalovanému 2/ 25 600,-- Sk náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozhodnutím uložil žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu 753 231,-- Sk so 17 % ročným úrokom z omeškania od 21. decembra 1999 do zaplatenia a 165 823,-- Sk náhradu trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca a R., a.s. uzatvorili poisťnú zmluvu č. 600001987, predmetom ktorej bolo poistenie osobného motorového vozidla V.. Pri prevádzke motorového vozidla došlo 22. augusta 1999 k dopravnej nehode, ktorú zaviniel žalovaný 2/. Na základe hlásenia poisťnej udalosti, poškodenia motorového vozidla, žalobca zaplatil svojmu poisťencovi 20. decembra 1999 poisťné plnenie v sume 753 231,-- Sk. Podľa §101 a § 104 Občianskeho zákonníka premlčacia lehota začala plynúť 22. augusta 2000 a skončila 22. augusta 2003. Na daný prípad sa aplikuje vyhláška č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný 2/, vinník dopravnej nehody, bol trestným rozkazom č. 2 T 51/00 z 28. apríla 2000 zaviazaný zaplatiť poškodenému R. škodu v sume 64 739,30,-- Sk, čo predstavuje rozdiel medzi vzniknutou škodou a čiastkou, ktorá bola žalobcovi zaplatená poisťovňou. Žalobca a žalovaný 1/ výšku vzniknutej škody nikdy nespochybovali.

Súd prvého stupňa rozhodol na základe zisteného skutkového stavu s nasledovným odôvodnením. Žalobca voči žalovaným uplatnil regresnú náhradu. Žalobca zaplatil poškodenému škodu, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode, ktorú zaviniel žalovaný 2/, čo bolo preukázané šetrením, a preto má nárok voči žalovanému 1/ a 2/ na regresnú náhradu podľa § 788 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak žalovaný 2/ nespĺnil voči žalovanému 1/ nahlasovaciu povinnosť o vzniku poisťnej udalosti do 15 dní podľa § 10 ods. 1 cit. vyhlášky, je len vecou žalovaného 1/, aby uplatnil voči žalovanému 2/ náhradu škody, ak mu vznikla škoda. V tomto smere pokladal obranu žalovaného 1/ voči žalobcovi za nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa úspešnosti žalobcu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podali obaja žalovaní odvolanie.

Žalovaný 1/ v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a v dôsledku toho vydal nesprávne rozhodnutie. Uviedol, že škodu vyčíslenú žalobcom v sume 753 231,-- Sk spôsobil žalovaný 2/ prevádzkou motorového vozidla, ktorý bol v čase vzniku škody zákonne poistený u žalovaného 1/. Namietal, že nie je pasívne legitimovaným účastníkom konania, pretože nenastal žiaden konkrétne určený prípad uvedený vo vyhláške č. 423/1991 Zb., ktorá priamo upravovala právo poškodeného uplatniť právo na náhradu škody. Písomne neodmietol žalobcovi poskytnúť náhradu škody, a preto si ani nemohol žalobca priamo voči nemu uplatniť svoj nárok na plnenie. Vrátenie dokladov žalobcovi prísom z 3. januára 2000 z dôvodu, že udalosť nie je oznámená škodcom, nemožno považovať za odmietnutie plnenia tak, ako to

uvádza ustanovenie § 9 vyhl. č. 423/1991 Zb. Poškodený nebol so žalovaným 1/ v právnom vzťahu. Vznikol by osobitný právny vzťah s právnym nárokom na osobitné plnenie len vtedy, ak by škodca - poistený škodu riadne a včas nahlásil, čo nesplnil. Ďalej namietal nesprávne posúdenie plynutia premlčacej lehoty. Má za to, že v danom prípade lehota pre počítanie času je určená § 106 Občianskeho zákonníka, je dvojročná a plynie odo dňa, kedy poškodený vedel, kto za škodu zodpovedá a v akej výške. Nesúhlasil s priznaným príslušenstvom z dôvodu, že na žalobcu prešlo podľa § 813 Občianskeho zákonníka právo len do výšky vyplateného plnenia, a preto v rozpore s platnou judikatúrou R 27/77 zaviazal žalovaných na príslušenstvo už od 21. decembra 1999. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol a súčasne priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný 2/ v odvolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Predovšetkým namietal premlčanie uplatneného nároku. Uviedol, že žalobca z rozhodnutia Okresného súdu v Brezne sp. zn. 2T 51/00 z 28. apríla 2000 vedel, kto škodu spôsobil a kto za ňu zodpovedá. Na regresný nárok sa vzťahuje všeobecná premlčacia lehota podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Súd sa nevysporiadal ani s výškou škody na havarovanom motorovom vozidle. Tvrdil, že likvidácia vozidla bola účelová a neopodstatnená vzhľadom na rozsah poškodenia. Tiež sa nevysporiadal so skutočnosťou, že v čase havarijnej udalosti mal vozidlo poistené v S., a.s. a súčasne tvrdil, že poistnú udalosť nahlásil zákonnej poisťovni. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny.

Odvolacieho pojednávania sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nezúčastnil žalovaný 2/. Predvolanie na pojednávanie mal vykázané. Svoju neúčast' neospravedlnil. Odvolací súd preto vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolaní podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania žalovaných sú dôvodné.

Žalobca žalobou, ktorá došla súdu prvého stupňa 10. januára 2001 uplatnil proti žalovanému 1/ právo na peňažné plnenie v sume 753 231,-- Sk s príslušenstvom, ktorú sumu na základe nahlásenia poistnej udalosti zaplatil svojmu poistencovi (R.). Žalobca uplatnené právo voči žalovanému 1/ odvodil poukazom na vyhlášku č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, t.j. zo zákonného poistenia motorového vozidla škodcu.

Podľa obsahu spisu žalovaný 2/ spôsobil dopravnú nehodu 22. augusta 1999. Vzhľadom na dátum vzniku poistnej udalosti, pri posudzovaní uplatneného nároku je potrebné vychádzať zo zákonnej úpravy platnej v roku 1999, ktorou je vyhláška č. 423/1991 Zb. Tento právny predpis v § 7 upravoval právo poškodeného uplatniť právo na náhradu škody voči poisťiteľovi v taxatívne vymedzených prípadoch, a to: v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby (§ 3 ods. 4), ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu na zdraví alebo usmrtením (§ 8) a keď poisťovňa odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť (§ 9 ods. 2). Je nepochybné, že predpoklady uvedené v § 3 ods. 4 a § 8 nenastali.

Žalobca tvrdil, že žalovaný 1/ listom z 3. januára 2000 zn. OPM/VN (č.l. 5 spisu) odmietol poškodenému nahradiť škodu. Podľa znenia textu tohto listu: „Vraciame Vám späť Vami zaslanú dokumentáciu - refundáciu, nakoľko do dnešného dňa nie je hore uvedená PU na našej pobočke evidovaná“, odvolací súd má za to, že uvedeným listom žalovaný 1/ oznámil, že jeho poistenec, žalovaný 2/, mu doposiaľ poistnú udalosť nenahlásil, a preto nemôže preveriť opodstatnenosť požiadavky žalobcu. Žalovaný 1/ výslovne neodmietol ako neopodstatnenú požiadavku právneho predchodcu žalobcu E., a.s., uvedenú v liste z 27. decembra 1999, poskytnúť náhradu škody z poistnej udalosti, ktorá vznikla zavinením žalovaného 2/.

Nie je daný potom priamy nárok poškodeného, resp. jeho poisťovní voči poisťovní škodcu, ktorý za škodu zodpovedá v zmysle vyhlášky č. 423/1991 Zb.

Žalovanému 1/ zo zmluvy o zákonom poistení v prípade vzniku poistnej udalosti vzniká právna povinnosť poskytnúť poškodenému za svojho poistenca, ktorý škodu spôsobil, náhradu škody len vtedy, ak jeho poistený (žalovaný 2/) mu poistnú udalosť nahlásil. Žalovaný 1/ tvrdil, že žalovaný 2/ poistnú udalosť nenahlásil. Nahlásenie predmetnej poistnej udalosti žalovaným 2/ v konaní nebola preukázaná. Preto žalovaný 1/ nemohol vstúpiť do osobitného právneho vzťahu s poškodeným, resp. žalobcom a škodu spôsobenú žalovaným 2/ mu nahradiť.

Z uvedeného vyplýva, že žalovaný 1/ odôvodnene namietal v konaní nedostatok pasívnej legitímácie. Súd prvého stupňa právny vzťah k žalovanému 1/ nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že nie je rozhodné, či mu jeho poistený poistnú udalosť nahlásil.

Žalobca návrhom, ktorý došiel súdu prvého stupňa 3. marca 2003 si uplatnil právo na peňažné plnenie v zmysle § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako regresnú náhradu aj voči žalovanému 2/. Žalovaný ako vodič motorového vozidla Š., EČ X spôsobil 22. augusta 1999 dopravnú nehodu, ktorou poistenému u žalobcu obchodnej spoločnosti R., a.s. spôsobil škodu na jeho motorovom vozidle.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Je nepochybné, že poškodený sa dozvedel o žalovanom 2/ ako o škodcovi v deň vzniku poistnej udalosti., t.j. 22. augusta 1999. O výške škody sa žalobca dozvedel 13. decembra 1999, kedy prevzal faktúru č. 3992944 z 8. decembra 1999 z opravovne motorového vozidla M., P. (č.l. 60). Dňom 14 decembra 1999 začala plynúť dvojročná premlčacia lehota na uplatnenie práva na náhradu škodu. Aj v prípade prerušenia plynutia lehoty z dôvodu vedenia trestného konania, v ktorom žalovanému 2/ trestným rozkazom č. 2 T 51/00 z 28. apríla 2000 bolo uložené zaplatiť poškodenému 64 739,30,-- Sk, je nepochybné, že žalobca voči žalovanému 2/ regresnú náhradu uplatnil po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty. Pretože žalovaný 2/ v konaní vzniesol námietku premlčania, nemôže súd uplatnený priznať.

Ak súd prvého stupňa napriek vznesenej námietke premlčania žalovaným 2/ jeho písomným podaním z 3. júna 2005 (č.l. 25) priznal žalobcovi premlčanú pohľadávku uplatnenú predmetnou žalobou, tak nerozhodol voči žalovanému 2/ vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zmenil a žalobu voči obom žalovaným zamietol (§ 220 O.s.p.).

Žalovaní boli v konaní úspešní, a preto majú právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p.) Žalovanému 1/ vznikli trovy zaplatením súdneho poplatku za odvolanie v sume 45 192,-- Sk. Žalovanému 2/ vznikli trovy konania na súde prvého stupňa za právne zastupovanie advokátom JUDr. Š. B. Advokátovi patrí odmena za zastupovanie za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a príprava na zastupovanie a vyjadrenie k žalobe z 18. júla 2005 po 12 650,-- Sk za jeden úkon právnej

pomoci a paušálna náhrada hotových výdavkov 150,-- Sk za jeden úkon. Spolu trovy konania žalovaného 2/ predstavujú sumu 25 600,-- Sk (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 16. októbra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová

